

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

Förvaltningsrättsnotarien
T Flodin

DOM
2011-01-25
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
884-10 E

Sida 1 (6)

SÖKANDE

Medicinska kliniken i Sundsvall AB, 556717-1763
Kyrkogatan 24
852 32 Sundsvall

MOTPART

Landstinget Västernorrland
871 85 Härnösand

SAKEN

Ansökan om rättelse enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem

2011-01-27	
Ansökan	
Dr	
Doss	Ansökan

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 13191

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand

Besöksadress
Backgränd 9

Telefon
0611 - 34 98 00

E-post:
forvaltningsratteniharnosand@dom.se

Telefax
0611 - 34 98 10

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-15:00

egenfinansierad medicinsk utrustning och förbrukningsmaterial. Skattefinansieringen måste bli konkurrensneutralt ekonomiskt redovisad eller ersatt, inte minst gäller detta gentemot privata vårdcentraler med vårdavtal som väljer att övergå till Vårdval.

Landstinget Västernorrland bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Vårdval införs med start den 1 januari 2010. Annons om Vårdval kommer att finnas på Kammarkollegiets hemsida från och med första vardagen efter detta datum och ansökan kan därefter lämnas. Samtliga vårdgivare som kommer att vara verksamma inom Vårdval ska ansöka om detta och godkännas enligt regelboken. Detta omfattar såväl vårdcentraler i egen regi som de privata vårdcentraler som idag har vårdavtal. De privata vårdcentralerna ska dock ha möjligheten att avsluta ingånget vårdavtal enligt förutsättningarna i lagen om valfrihetssystem (LOV).

Medicinska kliniken har inget vårdavtal enligt LOU med landstinget utan drivs som en helt privat klinik och har inga listade patienter i landstingets listningssystem. Utgångsläget för att kunna lista patienter är att man ansökt om Vårdval. Medicinska kliniken har inte kommit in med någon ansökan. Landstinget har ett ansvar för att det finns ett utvecklat system för listningar. Samtidigt har landstinget ett ansvar för att länets invånare har tillgång till primärvården även efter den 1 januari 2010. Sedan ett flertal år har landstinget haft listning där invånare har kunnat välja vårdgivare. Principerna för landstingets listning har anpassats för att uppfylla Vårdvalets krav. Någon allmän omlistning kommer inte att ske. I den plan som finns för införande av Vårdval kommer landstinget i början av 2010 att gå ut med en bred information till länets invånare att de har möjlighet att fritt välja vårdcentral. Denna information kommer tidsmässigt att anpassas så att även information om nya entreprenörer inom Vårdval ska kunna omfattas. I den ersättning som gäller för vårdgivare inom Vårdval är kapitalkostnaden för utrustning inräknad.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Landstinget Västernorrland har infört Vårdval Västernorrland med start den 1 januari 2010 och den 25 november 2009 antogs regelbok för Vårdval Västernorrland.

Medicinska kliniken i Sundsvall AB (Medicinska kliniken) ansöker om rättelse och yrkar att utgångsläget för listningen vid införandet av Vårdval Västernorrland (Vårdval) ska vara att de patienter som finns listade vid Medicinska kliniken i landstingets listningshistorik fortsatt ska vara listade vid kliniken och att ersättningen ska vara konkurrensneutral. Medicinska kliniken anför därvid bl.a. följande. Det sätt på vilket listningen sker kan inte vara överensstämmande med att alla leverantörer ska behandlas på ett likvärdigt sätt. Medicinska kliniken har listade patienter i landstingets listningshistorik genom aktiva patienter på kliniken och genom passiv geografisk listning. Landstinget har passivt överfört patienter som varit listade på enskilda läkare till listning på landstingsdriven vårdcentral eller privat vårdcentral med vårdavtal enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU).

I samband med införandet av Vårdval den 1 januari 2010 gäller aktuell listning. Denna listning är landstingets egna interna listning som gäller för landstingsdrivna vårdcentraler och privata vårdcentraler med vårdavtal med landstinget. Dessutom är dessa vårdcentraler, förutom de som valt att fortsätta med befintligt avtal, förprovade och övergår direkt den 1 januari 2010 till Vårdval Västernorrland. Medicinska kliniken kan ansöka först den 1 januari 2010 och får först därefter ingå med tänkt möjlighet endast till aktiv listning. Detta ger stora konkurrensnackdelar. Privata och offentliga vårdgivare kan inte konkurrera på lika villkor med utgångsläget för listningen i Vårdval. Landstingets egna vårdcentraler och privata vårdcentraler med vårdavtal har skattefinansierad medicinsk utrustning och förbrukningsmaterial vid övergången till Vårdval. Medicinska kliniken har

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Den upphandlande myndigheten ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt. Den upphandlande myndigheten ska iaktta principerna om öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet när den tillämpar valfrihetssystem (1 kap. 2 § LOV).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot någon bestämmelse i LOV och detta medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten efter ansökan från en leverantör besluta om att den upphandlande myndigheten ska vidta rättelse (10 kap. 1-2 §§ LOV).

När ett valfrihetssystem föreligger kan en leverantör ha anledning att få sin sak prövad vid domstol t.ex. då det föreligger brister i annonseringen, om krav som ställs i förfrågningsunderlaget inte uppfyller de grundläggande principerna som ställs upp i 1 kap. 2 § LOV eller någon annan bestämmelse i lagen eller om den upphandlande myndigheten på ett otillåtet sätt begränsat leverantörernas möjligheter att komma in med en ansökan (prop. 2008/09:29 s. 146).

Den upphandlande myndigheten ska till enskilda lämna information om samtliga leverantörer som myndigheten tecknat kontrakt med inom ramen för valfrihetssystemet. För den enskilde som inte väljer leverantör ska den upphandlande myndigheten tillhandahålla ett ickevalsalternativ. Bestämmelserna om rättelse gäller inte den upphandlande myndighetens beslut om information och ickevalsalternativ (9 kap. 1-2 §§ och 10 kap. 6 § LOV).

En leverantör kan enligt förarbetena till lagen inte anses lida skada avseende bestämmelserna om ickevalsalternativ och information. Regeringen anser att det inte är lämpligt att information och ickevalsalternativ ska vara föremål för domstolsprocesser, eftersom information och ickevalsalternativ

till stor del bygger på subjektiva bedömningsgrunder (prop. 2008/08:29 s. 104).

I regelbok för Vårdval anges beträffande listning att den innebär att länets invånare fritt kan välja att lista sig på vårdcentral i offentlig eller privat regi. Utgångsläget vid övergången den 1 januari 2010 är aktuell listning, dvs. att länets invånare är listade på den vårdcentral man var listad före årsskiftet. Det är från 1 januari 2010 även möjligt att avstå från att välja. Vid ickevalsalternativet gäller listning till närmaste vårdcentral enligt geografiska närhetsprincipen (mätt i avstånd) oberoende av vårdgivare. Av regelboken framgår vidare att samma ersättningsmodell används för samtliga vårdcentraler inom Vårdval.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

I ett valfrihetssystem enligt LOV ges den enskilde möjlighet att välja den utförare som han eller hon uppfattar tillhandahåller den bästa kvaliteten. De leverantörer som skickat in en ansökan och uppfyller kraven i annonsen och förfrågningsunderlaget ska godkännas och får teckna kontrakt med den upphandlande myndigheten. Samtliga leverantörer som upptagits i ett valfrihetssystem har samma möjlighet att bli valda. Den upphandlande myndigheten ska genom information om de olika leverantörerna, uppmuntra till att välja en leverantör och underlätta den enskildes val. Om den enskilde trots detta inte väljer en leverantör ska den upphandlande myndigheten tillhandahålla ett icke-vals alternativ.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det ickevalsalternativ som landstinget beslutat om inte kan bli föremål för rättelse enligt LOV. De vårdcentraler som vill ingå i valfrihetssystemet Vårdval ska ansöka om detta. Vårdval har införts med start den 1 januari 2010 och det var först då möjligt för leverantörer att lämna in ansökan. När landstinget tecknat kon-

trakt med vårdcentraler inom Vårdval har den enskilde möjlighet att lista sig hos någon av dessa. Att landstinget under en övergångsperiod, då det inte finns några antagna vårdcentraler, tillhandahåller vård enligt den listning som gällde före införandet av Vårdval kan enligt förvaltningsrättens mening inte anses strida mot bestämmelserna i LOV. Vad gäller ersättningen framgår att den utges enligt en ersättningsmodell som är gemensam för samtliga vårdcentraler inom Vårdval. Regleringen av ersättningen kan därför inte anses strida mot de principer som ställs upp i 1 kap. 2 § LOV. Mot bakgrund härav samt med beaktande av vad som i övrigt framkommit i målet gör förvaltningsrätten bedömningen att det inte föreligger grund för rättelse. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C).

Ingela Berggren

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

